

TITVLVS X

Ego te plurimū rogo ut ab hoc abstineas.

Cupio te mirū ab eo te abhorrere negocio.

Quod minime tibi faciendū existimē: hoc unū est.

Cauē supra modū id facias.

Id si feceris qđ es aggressus: pœnitebit te tandē.

Videbis te deniq; lenisisse pessime: si hoc prosequeris.

Nihil est qđ sis maiore odio cōmemoratur⁹: si mibi nō cre-
dis dissuadenti: q̄ qđ nūc temptas.

Fac ut animo rem istā e mente deleas.

Hoc qđ proposuisti uabemētius tibi dissuadeo.

Dissuasionē meā si negligas: pœnitebit te negligentia.

Ne credas hoc ab me tibi p inuidiā dissuaderi: sed pro ma-
xima erga te mea beniuolentiā.

Crede amori in te meo: dissuasionē in hac causa fieri tibi
ab me maximā.

Nibilo plus aliquādo lætus eris: q̄ si quod te debortor nō
prosequeris.

Cum intelligam quid te dedebeat: hoc opus ne suscipias
bortor.

Debortatio mea oīs iccirco fit: ut ab his abstineas quæ tibi
sunt plurimū aliqñ: ni abstineas: obfutura.

Nulla me cōpulis ad hoc tuo instituto dissuadēdū: nisi qđ
expresse cognouit: magnæ tibi fore turpitudini.

Titulus decimus.

Domestica de proprio statu familiaris.

Si uelim de meo statu reddere te certiorē neq; possem id
breuiter scribens efficere: nec si possem: omnia tuto me cē-
serem litteris commendare. **N**am in hac mea nauigatiōe
quo uitam hanc alio uocem: q̄ nauigandi nomine: tam
sum acriter ad nausē usq; perturbatus: ut quid me conti-
nuerit: haud satis intelligam. **D**eniq; serenior sumus cæ-
lo melioreq; aura in portū perducti. **C**um primū in urbem
uenimus: in inuidias incidim⁹ / undiq; uexabamur / undiq;
mordebant nos atq; torquebant aculeorū multa genera.
Tunc ego factus sum mibi sapiētior atq; tolerātior. **P**osui

TITVLVS X

mibi ante oculos **Scipionē**: q post deletā **Carthaginē** in iu **Scipio**
diciū repetundarū accersit⁹ est. **Posui** multo prius **Camillū** **Camillus**
q exul factus est. **Posui** multo antea **Romulū** q cæsus est. **Romulus**
Et inter tot uiros sūma laude dignos existimaui mibi ferē
dam æquiore animo in uidiā: quæ tanta laude insignes ui
ros fatigarit & oppresserit. **Demū** **Fabiū** illū q̄q̄ in re satis **Fabius**
dissimili: imitatus cūctando mibi recōciliaui maliuolos / in
uidos & susurrōnes: tātaq; & apud pontificē maximū / &
apud purpuratū hūc chorū & auctoritate ualeo & gratia:
ut deesse mibi possit nihil. **Domi** meæ bñ habēt ex fami
lia singli: hocq; dūtaxat macerāt: qđ te nō uidēt. **Si** h̄ esses
oēs præ laticia gestirem⁹. **Quid** supe est nisi ut huc eas? **Sed**
tu ad nos humiles: uir tātus haud ires: nisi magnū te aliqđ
mun⁹ cōsecutorū existimares. **Id** nostra i facultate nō est.
Vale. **Ex** **Mediolano** **Idibus** **Decembris.**

(D) **Domestica** de proprio statu familiarissima.

Cupis ab me scire: quo in statu res mea sit hæc paucis acci
pito. **Valeo** ut **Virgilius** inqt. **Vitāq;** extremā poia duco. **Vir. 3. æne.**
Nā ut **Claudianus** inqt: pauperies me sæua domat: dirusq; **Claudianus**
cupido: sed tolerand⁹ amor: nō tolerāda fames. **Hinc** me
præmit: hinc cruciat egestas. **Quo** me uertā haud satis ac
cipio. **In** amore parū mibi spei cōstituēdū. **Nam** marmor
& adamātē amo: sed cogor amare fatiscq; traducor. **Ditari**
nō expecto. **At** utrūq; cupio utroq; careo. **Q** mala sit mea
uiuēdi cōditio: nūc tenes. **Non** postulo: ut me adiutes: cū
aliud nequire etiā te sciā: aliud nolle. **Vt** es mulieribus ho
stis: ita quidem perauarus: uerū hoc posco qđ negaturū te
mibi nō opinor: ut quotiēs oras superos roges me prospiciāt:
mihiq; puidēat ut nō amem nec egeā. **Id** si faciūt me
cum ipsis affinitatē cōtraxisse censebo. **Bene** uale. **Ex** **Me**
diolano. **xix.** kalendas lanuarij.

(D) **Domestica** de proprio statu grauis.

Quæ sint negocia mea: quoq; in loco sit domesticus mibi
status: cupis ab me scire: id & si nō uno: ut ait **Plautus:** uer
bo perstringere possum: quo breuius tñ potero atq; suc

TITVLVS X

cinctius complectar. **Scis** me discessisse **Mediolano** maior
 rem mihi gratiā apud exteros quaesiturū q̄ domi cōsequi
 possem. **Nam** cū istic iam cōpissent illius insidiā inter no-
 stros sacerdotes & monachos cōflare seditiōes: q̄ graui-
 simus est hominū inimicus: **Alij**q̄ cōpissent albis: ac ali-
 uacare nigris simultatis hostijs: malui eorū cedere litib⁹ / q̄
 inter undas ignesq̄ uersari. **Nam** ut est ibi de⁹: ubi pace in
 eius nomine uiuit: Ita censendum est illic esse dāmonem
 malū: ubi discordiā pullulant delationibusq̄ ac murmu-
 ribus fraudibus studeat atq̄ dolis. **Quid** est enim iniquius
 inquit **Socrates** qd̄ **Plato** refert: q̄ qui peregrini sumus in
 hoc orbe nesciamus quiete frui: **Discedēs** istinc igit̄ sum
 huc missus huic monasterio praefuturus: **Curau** primum
 omni diligētia: qd̄ **Lycurgus** **Lacedaemonios** admonuit:
 exemplo morū / ac uitae declarare: quae uellē a reliq̄ obser-
 uari: ut **Christiano** documēto: quēadmodū ego faciebā:
 sicut & hi religiosi: quos mea haec praelatio meae cōmēda-
 uit fidei facerent. **At** qm̄ in his erat quaedā ferina potius q̄
 humana libertas: qua cōperāt omnino fieri insolentes: ac
 eq̄ min⁹ obtēpantes frano me primū domitorē. **Magna**
 tē aliquē praestiti: mox oia cumulatissime cogitās: alia sum
 uia p̄gressus: ut **Basil⁹** nobis praecipit. **Nō** eē feras quae di-
 ra sūt statim exaspandas sed leniēdas aliquātulū: ut pedetē-
 tim māsuēfactae succūbāt. **Ita** quos uidi ab obediētia hūili-
 tateq̄ penit⁹ distractos: & in quos praēceptū **Aristotel** de
 plātis nō posset obseruari: ut ad oppositā curuaturā trabe-
 rent: hūaniter lenitēq̄ allexi. **Factū** est aut̄ ut cū essent exo-
 si me: meaq̄ nostrae legis obseruantia a qua iā abhorrebāt:
 ut nō solū interminati sunt mihi necem: sed aliquādo pro-
 curarint. **At** ego & minas nō metui / & pseuerare in bene-
 consideratis nō dubitauī. **Siquidem** **Apostolus** & erum-
 nas pati & calamitates / & omne crucis genus nos docet
 p̄pter nomē domini. **Et** saluator ipse beatos inq̄t q̄ p̄fecti-
 tionē ferūt p̄pter nomē suū. **Si** gloriae uerae cupidi fortiter
 dimicamus: est nobis in caelo parata copiosa merces. **Ad**

Socrates
ap̄d̄ **platonē**

Lycurgus

Christus

Basilius

Aristoteles

Apostolus

Christus

TITVLVS X

hæc aut debem⁹ existimare nos pmissione dñica beatos:
 si psecutionē ppter iusticiā patimur. **Quid aut iusti⁹ est q̄**
puidere quæ publicā afferat cōmoditatē atq; dignitatē?
Nam si ut Aristoteles docuit: bonū q̄to cōmunius est: tan Aristoteles
to præstabilius esse constat eiusdē instituto: quo sicut om
ne propositū est in pposito: sic omē oppositū est in oppo
sito: malū id etiā qd̄ est cōmunius maiorē afferre crimina
tionē: maius deferre detrimentū. Curabam igit̄ pro mea
uirili: ne quid monasterio meis humeris de mādato dees
set uel ad utilitatē: uel ad dignitatē: uel ad obseruationem
officij nostri. Eo min⁹ præualebā in malā illoꝝ dissuetudi
nem: quib⁹ eram ppter opera innocentiaē nō odio modo
sed lapidandus. At uidebat inuictissim⁹ hic dux: uidebat
em̄ frater optimus / humanissim⁹ atq; doctissim⁹ Octauia
nus: qua procederem uia: curq; reliqui essent mihi infensi:
Placebā principib⁹: placebā curiaē: placebā ciuib⁹ cunctis:
præter eos fortasse quos cum primū cognouī præesse cu
stodes ecclesiasticos redditibus atq; causis: æque ac solent
oues lupis cōmendari: ex officio mali ministerij reieci atq;
repuili. Demū cura mea factū est: ut hic loc⁹ monasterij pos
sit iā religiosoz cōuētus appellari: cū antea nescio quid ei
minus cōueniret: q̄ qd̄ apud psalmistā legit̄: cōciliū impio Psalmista
rū. Q̄ si nondū ad id est puentū: ut uiuat q̄ obseruatissime
at saltē eo puentū est ut min⁹ studeat libidinib⁹: Ac uace
tur diuinis officijs: & aut sponte / aut inuiti omnes ieiunjs
incūbant atq; uigilijs. Nō me amplius terrēt: sed a me ter
rēt: q̄ dicebant me instar passeris quolibet exanimari nu
tu. Probāt hi principes mirifice castigationē hāc meā: ad
mirantq; ut q̄ uel in seipos fierēt aliqñ intempantes: nūc
uni fraterculo tā obtēperēt timide atq; uerecūde. Sed nō
sine sūma diligētia / maximisq; sum hæc laborib⁹ affecut⁹
atq; assidue prosequor. Fuit interdū mihi de uita dubitan
dū. At ego pposuerā mihi Platonici illud: generosū dece Plato
re: aut pulchre uiuere / aut pulchre mori. Quid sumus in
hoc orbe corpuscula: quibus undiq; discrimina parata

TITVLVS X

Seneca sūt. **Nec** ut uult **Seneca**: **Tantū** se q̄q̄ tuet̄ in facie: ne ter-
Apostolus go mors imineat. **Apl̄s** uero periculorū multitudinē: ma-
 gnitudinē atq; uarietatē non est ausus describere. **Quare**
 li. ex ijs piculis in illud inciderā: qđ ipse noiat in falsis fratri-
Saluator bus: malebā interire: qđ in pseudo pphas nūmerari: **Aut**
 ferre ut i hūc cōuentū illi cōuenissēt: a qb^o saluator admo-
 nuit cauendū: q̄ cū uterent̄ ouiu uestimentis: intrinsecus
 essent lupi rapaces. **Hinc** spero me laudē apud homies &
 deū cōsecutus: ut mea uigilātia & castigationis assiduīta-
 te intrepidaq; mēte medicinā huic morbo tam salubrē cō-
 parari. **Nunc** habes qđ hactenus egerim atq; quid agam:
Vita specula ut tempus foris nō teram perperā: nec ocia cōsumā neq;
 tiua & actiua **Nūc** uideo getiorē esse **Mariæ** uitā: quā dñs pbauit opti-
 mā ptē sibi delegisse: quæ nō auferet̄ ab ea: **Marthæ** uero
 cōsuetudinē sollicitiorē ac molestiorē esse. **Sed** certe i agē-
 do uersati minus quieti sunt: pluribusq; periculis subditis:
 sed quibus ut opinor: sit maior merces expectanda: si du-
 rant nec frangunt̄ / nec mutant̄: nec loco mouent̄. **Ne** dū
 enim sibi profunt: sed multis. **Hoc** mihi cōstitui uitæ gen^o
 ut nedū in cōtemplando uerser̄ utilis mihi: uerum in actio-
 ne uitæ pluribus alijs futurus nō iutilis. **Labores** erūt pro-
 pensiores: ac & præmia sunt existimāda fore digniora. **Iu-**
 stus est enim de^o distriubuitq; pro ea promissione: qua p-
 ora propbetarū locut^o inquit: iustus ut palma florebit. **Et**
 alibi: **Vincenti** dabo edere de ligno uitæ: quod est in para-
 diso. **Et** deinceps: **Qui** uicerit hunc constituam quali co-
 lumnā in paradiso. **Bene** uale. **Ex** Mediolano. xviij. ka-
 lendas Ianuarij.

¶ **Synonyma domestica de proprio statu.**

Ego cum meis bene ualeo.

Res hic meæ meliuscule habent.

In hac urbe nihil deficit mihi quod appetā.

Vt illud est **Terenti**j: cū nihil hic abeā: nihil mihi deest.

Si quæris quid agam? ociose uiuo.

Hic ego laboro ad laudem.

TITVLVS XI

Nullū in hac urbe ociū mibi frustra terē.
Assidue defatigor ad laudē consequendā.
Omnes uigiliæ meæ sūt in laborib⁹ constitutæ.
Quæro mibi omni diligentia immortalē gloriā.
Valeo ut aiūt & corpore & mente.
Neqt suis acerbissimis ic̄tib⁹ me fortuna prosternere.
Sunt q̄ me pterrefaciāt: ut desistā ab instituto.
Non cōmoueor: perturborue cuiusq̄ minis.
Sū animo ad omne dec⁹ constantissimo.
Sūt angustiaē mibi maximæ: sed spes optima.
Faciūt ac fingūt in me inuidi mlt̄a nihilo tñ obsunt.
In mea mibi tolerantia fides est talis constituta: ut factur⁹
 sim quæ decreui.
Ego iam: ut illud est comicū: in portu nauigo.
Res mea est omnis tuta.
Principes hic habeo meæ laudis peramicos.

¶ Titulus Vndecimus.

¶ Commotiua ad pacem familiaris.

Eo fungar officio: quod **S**aluator nos docuit: inquiring: **S**aluator
 In quamcunque domum intraueritis dicite: **P**ax huic do-
 mu. **Q**uāobrem & **R**omani templum constituere pacis:
 ut apud luuenalem est: ut colit̄ pax atq; fides. **Q**uinetiam **I**uuenalis in
Plato qđ usurpauit **T**ullius: **P**acem atq; concordiam duo umbricio
 dixit rerum publicarū fundamenta. **V**os igit̄ humanissi- **P**lato ut est
 mi principes hortor ad pacem. **S**atis pugnatum est. **S**atis apud tullii
 cruoris effusum. **S**atis admissum iniuriarū. **C**edant (**T**ul- **T**ulli⁹ in epi
 lio suadente) arma togæ. **Q**uid bello terribili⁹: **Q**uid pa-
 ce mansuetius: **Q**uid armis horribili⁹: **Q**uid quiete iucū-
 dius: **Q**uid hominū interitu peius & naturæ magis inimi-
 cum: **Q**uid conseruatione humanæ uitæ naturalius: ac in
 ciuitate magis expetendum: **P**acem instituit deus pro tu
 tela humani generis. **B**ellum immisit in mentes hominū
 dæmon malus: ut persequeretur omni astu mortaliū ani-
 mas: non ut quibus dominetur: inquirat (**A**ugustini testi-
 monio:) sed cum quibus in æternum damnetur. **D**iligite **A**ugustinus